

Részletek LANCE LAMBERT **What is God doing?** c. könyvéből:

Előszó

Az évszázadok során Isten egyetlen dolgot végez, amely az Ő nagyszerű céljával áll kapcsolatban. Ha Isten munkáját szemléljük a gyülekezet történelmének keresztül, világossá válik, hogy még a pokol hatalmai sem téríthetik el Istent attól, hogy elkészítse a menyasszonyt és felépítse az örökkévaló várost. Mi, ma, a 21. században ennek az előrehaladásnak a folytatása vagyunk. Nem önállóan létező dolog vagyunk, elválasztva a korábbi századok gyülekezetétől. Ha odafigyelünk mindarra, ami mögöttünk mint Isten népe mögött van, akkor megőriztethetünk ugyanazoktól a hibáktól és kiegyensúlyozatlanságoktól.

Tanulságok a gyülekezet történelméből

Isten kegyelme segítségével és a Szent Szellem erejével szeretném aláhúzni azokat a tanulságokat, vagy legalábbis néhány tanulságot, amit megtanulhatunk Isten igaz gyülekezetének történelméből. Úgy gondolom, nem szükséges elmondanom, hogy Isten egyetlen dolgot végez ezen a korszakon keresztül: *„Ezen a kősziklán építem fel eklézsiámat; és a pokol kapui sem vesznek diadalmat rajta. Néktek adtam a királyság kulcsait”* (angolból, Máté 16:18-19.)

Amint tanulmányozzuk azokat a leckéket, amelyeket megtanulhatunk a gyülekezet történelméből, tisztában vagyunk azzal, hogy a gyülekezet történelmének végéhez értünk. Mark Twain egyszer azt mondta: „Amit megtanulhatunk a történelemből az, hogy nem tudunk a történelemből tanulni.” Nem lehetne ennél találhatóbb állítás a gyülekezet történelmére vonatkozóan.

Mi valami nagyon értékes dologgal rendelkezünk a mai generációban, valamivel, amivel egyik korábbi generáció sem rendelkezett ugyanígy. Rendelkezünk azzal a gazdagsággal, ami mindeddig történt; tanuljunk hát belőle.

Az első tanulság: a legtöbb mozgalom már az első generáció után elhal

Az első tanulság, amit megtanulhatunk az, hogy a gyülekezet történelme során a Szent Szellemtől eredő majdnem minden megmozdulás az első vagy a második generáció alatt elhal, formává merevedik, megkristályosodik, és intézményi szervezetté válik. Az első generáció végére elkezd intézményi szervezetté válni, mert az ember veszi át az irányítást. Ez többé már nem a Szent Szellem ügye, már nem Isten a forrása, nincs isteni felkészítés és kenet, hanem az *ember* természeti erőforrásai, az *ember* szervező képessége, az *ember* előléptetése és népszerűsítése veszi át a helyet. Isten azonban még mindig megáldja ezeket a dolgokat. Ez, azonban, már teljesen más attól a munkától, amelyben ott van Jézus bizonyágtétele. Isten megáldja a gyermekeit, mert ők az Ő gyermekei, de az építőanyag, amivel Isten az Ő gyülekezetét építi, teljesen más anyag, és ezt világosan meg kell értenünk.

Egy generáción belül... Sok esetben, már az első húsz év alatt szakadás következett be, hihetetlen. Például, a Puritánok az első harminc év alatt négy fő csoportra szakadtak. Wesley követői két főbb csoportra oszlottak az első húsz év alatt. A Testvérek szintén két fő

csoportra szakadtak az első húsz év alatt és a Pünkösdiek négy főbb ágra osztódtak az első hét év alatt.

A második tanulság: a szellemi látás fontossága

A látás határozza meg, hogy egy mozgalom milyen messze megy el, milyen minőséget foglal magába, és mennyi ideig marad életben. A látás azt jelenti, hogy megértjük, mi Istennek a célja, és ez a cél mire terjed ki; megértjük, mi az Istennel való járásunk természete, és mit jelent együtt felépülni. Ahol igazi látás volt, ott az adott mozgalom tovább tartott. Eredeti élete sokkal tovább tartott. Erre nagyon jó példa a Testvérek mozgalma (Brethren movement), mert ez a mozgalom, és különösképpen az eredeti vezetői, nagyon világos megértéssel rendelkeztek. Még emlékszem arra, amikor egyetlen testvér sem nevezte volna magát a Nyitott Testvérek tagjának. Inkább ezerszer meghaltak volna, mintsem azt mondják, "Én a Keresztyén Testvérek vagy a Nyitott Testvérek tagja vagyok." Mindig nagyon határozottan annyit mondtak, "Hívó keresztyén vagyok." A Testvérek eredeti első generációja nagyon világosan látta, mit akar Isten, és mit cselekszik Isten. Hadd hangsúlyozzam, mennyire fontos mindannyiunk számára, hogy keressük az Urat, hogy legyen látásunk. A Példabeszédek 29:18 ezt mondja, "Ahol nincs látás, ott elvész a nép", vagyis darabokra hullik, szétesik.

A harmadik tanulság: Isten nem érdekelt abban, hogy fenntartsa egy formát

Az Urat, úgy tűnik, egyáltalán nem érdekli az, hogy életben tartson bármit is, csupán mint formát, mint szervezetet. Gyakran megkérdeztem magamtól, hogy ha Isten szuverén, márpedig Ő szuverén, és ha Isten mindenható, márpedig Ő mindenható, és ha Istené minden hatalom, márpedig Ővé minden hatalom, és ha a Szent Szellem tehet valamit, akkor hogy van az, hogy Isten nem tudja életben tartani a Szent Szellemnek egyetlen mozgalmát sem egy vagy két generációnál tovább? Amikor a gyülekezet szóra gondolunk, és ha ez alatt valami intézményt, formát, szervezetet értünk, hogy lehet, hogy Isten nem tudja megmozgatni az egész mennyet, hogy ezt az intézményt nemzedékről nemzedékre életben tartsa? Az Úr, azonban, teljesen érdektelennek tűnik. Sőt, néha haza is hívja a kulcs embereket, amikor úgy érzi, elérkezett a dolog egy olyan pontra, ahol Ő már nem akarja, hogy az tovább tartson.

Talán ez magyarázatot ad arra, hogy mi miért imádkoztunk állandóan azért, hogy mi mindannyian első generációk hadd lehessünk, és ne legyen második generáció. Mert hisszük, hogy ha megmaradunk az első generáció szellemében, akkor a második generáció azok lehetnek, akik az első generáció szellemében élnek, és akkor nem lesz hanyatlás. De ha az Úr késne, és eltelik még száz év, mi is ugyanolyan formává merevedünk és intézménnyé válunk, mint bármelyik más csoport a gyülekezet történelmében, és senki sem fog tudni ellene tenni semmit. Olyan, mintha Isten abban az első generációban megszerezne magának valami nagyon alapvető, élő dolgot, ami valóságosan Őbelőle ered, ami örökkévaló, és aztán engedné azt a mozgalmat meghalni és megállni.

A negyedik tanulság: az új bornak új tömlőre van szüksége

A negyedik tanulságot, amit megtanulhatunk, az Úr szavai fejezik ki: „új bort új tömlőbe öntenek” Máté 9:17. Nem kerülhetjük ki ezt az egyszerű leckét. Vannak, akik a gyülekezet történelmét látva annyira elszomorodnak, hogy azt mondják, „Hát nem szörnyű, minden egyes alkalommal, amikor Isten Szelleme megmozdul, az emberek egy új felekezetet kezdenek.” Ez, természetesen, tragikus, de az az igazság, hogy a mozgalom kezdetekor nagyon is Isten volt az, aki cselekedett, nem az ember. Általában olyan ellenállással voltak az iránt, amit Isten Szelleme végzett, hogy vagy kitétek ezeket a hívőket, vagy sok esetben mártírhálált kellett szenvedniük más hívőktől. Ez azért van, mert az új bor új tömlőt kíván, mert a régit mindig szétrepeszt. Most úgy kell akkor ezt értenünk, hogy mi mellett vagyunk, hogy állandóan új dolgokat kell kezdeni? Egyáltalán nem. Csak arról van szó, hogy itt egy egyszerű törvényszerűség lép életbe.

Minden alkalommal, amikor Isten előrelép, Önmagát időszerű módon fejezi ki. Isten a VAGYOK, nem a *Voltam*. A gyülekezet történelmének tragédiája, hogy nagyon sokan őszintén azt gondolják, hogy az Isten, akit mi imádunk, a *Voltam, aki voltam*, pedig az Ő neve a VAGYOK, AKI VAGYOK.

Mi történik pl. 1850-ben, amikor Isten közbelép? Hirtelen az ő népét úgy találja, mint akik 1640-ben élnek? Egyértelmű: Ő elkezd időszerű lenni. Időszerűen beszél, időszerűen munkálkodik, és minden időszerűvé válik.

Mi történt volna, ha Wesley-t sohasem dobják ki az Anglikán egyházból? Akkor az Anglikán egyházon belül lett volna egy „belső misszió”, de az alapelv ugyanaz marad, hogy az új bort új tömlőbe kell önteni. Valami oknál fogva, a brit gyülekezet történetében, majdnem minden alkalommal azokat, akik az új mozgalomban voltak benne, kitétek az egyházból. Vagyis elejétől fogva végig mindig valami új kezdődött.

Ezeknek a mozgalmaknak az elején az élet áradása vitte őket tovább. Ha a gyülekezet történelmében megkeressük Isten Szellemétől eredő mindegyik mozgalomnak a kútforrását, egyik sem mondta azt, hogy ők szektává vagy egy meghatározott felekezetté akartak volna válni. Mindegyik esetében ez a második generációval jött be. Megint csak a Testvérek mozgalmára utalok. A kezdetekkor minden hívőt befogadtak, bármilyen ajánlólevél nélkül, és J.N. Darby is az Úr asztalához engedte az egyházi tisztséget viselő férfiakat, ha hívők voltak. Sohasem rekesztette kívül őket egy kifeszített kötél mögé valahol ott hátul, ami sajnos később szokássá lett.

Ne essünk abba a hibába, hogy azt gondoljuk, „mi vagyunk azok”

Van valami, amitől őrizkednünk kell. Kérnünk kell az Urat, mindabban, amit a mi időnkben az egész föld színén cselekszik, hogy őrizzen meg bennünket attól, hogy azt gondoljuk, mi vagyunk „azok”. Mindig, amikor az egyik ilyen csoport úgy gondolta, „minden más kudarcot vallott a gyülekezet történelmében, és most mi vagyunk a siker”, akkor ott az a mozgalom be is fejeződött. Nagyon-nagyon óvakodnunk kell ettől a fajta szellemiségtől, amely elválaszt bennünket mindattól, amit Isten eddig végzett.

Isten egyetlen munkát végez az elmúlt kétezer év során, ezt sohasem szabad elfelednünk. Ő a várost építi, ez az Ő mindenek előtti célja. Mindennek egy a célja, hogy előállítsa az építőanyagot, hogy felépíthesse a menyasszonyt, hogy megszerezze az építőanyagot Isten városának felépítéséhez.

Akik letérnek a pályáról, ők szinte mindig azok a csoportok, akik úgy tekintenek a gyülekezet történelmére, mint ami újra és újra csődöt mondott, de „itt vagyunk mi, és mi nem fogunk csődöt mondani! Mi a célba érünk.” De kudarcot vallanak. A valóság az, hogy helyes látást kell kapnunk a gyülekezet történelméről.

Az ötödik tanulság: ahol Jézus bizonyága van, ott van Isten jelenléte

Úgy tűnik, minden a lámpatartó jelenlétével illetve hiányával van összefüggésben. A Jelenések 1-ben és a Zakariás 4-ben olvastunk erről. Nagyon világosan mondja az Ige, hogy a hét lámpatartó hét gyülekezet, és a Jelenések 2:5 azt is mondja,

„Emlékezzél meg azért, honnan estél ki, és térj meg, és az első cselekedeteket cselekedd; ha pedig nem, hamar eljövök és a te lámpatartódat kimozdítom a helyéből, ha meg nem térsz.”

Fel kell tennünk a kérdést, hogy mi történt volna az Efézusi gyülekezettel, ha a lámpatartóját kimozdította volna az Úr a helyéből? Bizonyára, az újonnan született tagok továbbra is újonnan született tagok maradtak volna. És közülük hányan tudták volna, hogy a lámpatartó már nincs ott? Mi volt akkor a lámpatartó? Honnan tudjuk megmondani, amikor a lámpatartó már nincs a helyén? Mert teljesen világos, hogy minden gyülekezeti alkalom folytatódhat tovább – az imaóra, a bibliaóra, az Úrvacsora, minden alkalom, és mégis, a lámpatartó már eltűnt. Például, a Laodiceai gyülekezetben, az Úr valójában az ajtón kívül állt és kopogtatott:

„Íme, az ajtónál állok és kopogtatok: ha valaki meghallja a hangomat és kinyitja az ajtót, bemegyek hozzá, és vele vacsorázok és ő énvelem.” Jel. 3:20.

Eredetileg ez egy élő gyülekezetnek szólt, az első században, és az Úr kívül volt.

Habár a lámpatartó hét gyülekezetet jelképez, valami sokkal többet is jelképez annál, mint a Krisztus testének azon tagjainak üdvösségét. Valami mélyebbet kell, hogy jelentsen, amit szerintem ez a rövid kifejezés tartalmaz: „*Jézus bizonyágtétele*.” Kétszer említi a Jelenések 1. része (2. és 9. versek), és a 12. része (17b vers), azokra vonatkozóan, akiknél a Jézus bizonyága van, és aztán a 19. részben:

„Szolgatársad vagyok neked és a testvéreidnek, akik tartják a Jézus bizonyágtételét; Istent imádd, mert Jézus bizonyága a prófécia szelleme.” (angolból, 10. vers)

Elszomorít, hogy egyes modern fordításokban elhomályosítják ennek a kifejezésnek a jelentését: Jézus bizonyágtétele, mintha csak azt jelentené, bizonyágot tenni Jézusról. Ennek semmi köze a Jézusról való bizonyágtételnek; ez *Jézusnak* a bizonyágtétele. Ez valami, amit mi tartunk. Ezért használom én mindig a lámpatartó szót. Mi a lámpatartó funkciója? A lámpát tartja, a világosság pedig a lámpában van.

„Isten dicsősége világította meg, és a Bárány annak lámpása” (Jel. 21:23, angolból).

Mi tartjuk Jézus bizonyágtételét. Mi tartjuk Isten életét Krisztusban. Ez sokkal több annál, mint hogy nekem és neked örök életed van; az Úr bennünk lakozó jelenléte a miénk, és ez Isten ránk bízott jelenléte. Ez Jézus bizonyágtétele – Isten ránk bízott, ill. elkötelezett jelenléte. Isten jelenléte meglátogathat egy népet, jön és megy. Végigsöpörhet egy gyülekezeti hallgatóságon, bejön és aztán elhagyja őket néhány nap, hónap vagy egy év múlva. De akik Jézus bizonyágtételét tartják, akkor az Úr ott lakozik. Ő ott van és elkötelezte ott magát, „én ezt a helyet nem meglátogatom, nem támogatom, én nem csak mögöttük állok, hanem ők állnak Énmögöttem, ők tartanak Engem, ők támogatnak Engem.” Ez a különbség. „ez nem az *ő* örökségük, hanem az *én* örökségem a szentekben.” Ezt jelenti Jézus bizonyágtételét tartani.

A gyülekezet történelmében végig ott találjuk a lámpatartónak ezt a hatalmas témáját. Amíg ott van, addig minden spontán, szerves, dinamikus és végig mozgásban van. Amikor már nincs ott, akkor statikussá, intézményessé, formaivá, és végül hideggé és halottá válik. Nagyon érdekes és talán nagyon negatív tanulmány lenne végigmenni a gyülekezet történelmén, és megpróbálni meghatározni, hogy mikor mozdított ki a lámpatartó a helyéből. Nagyon kevesen vették akkor észre, de az Úrnak voltak prófétái, akik meglátták. Bizonyára igaz volt ez a Testvérek mozgalmára (Brethren movement). Ha volt az Úrnak prófétája, akkor az G. H. Lang volt, aki egyik figyelmeztetést a másik után szólt a Testvéreknek, arra vonatkozóan, hogy mi zajlik közöttük és merre felé tartanak. Ők azonban kitették Langot, először kizárták az egész mozgalmából, végül pedig a helyi gyülekezetből. A gyülekezet történelmében ugyanezt láthatjuk újra meg újra. Amíg a lámpatartó ott volt, addig úgy tűnik, az építőanyag, amiből a város épül, létrejött.

A hatodik tanulság: a létrehozott építőanyag soha nem vész el

A Biblia utolsó két fejezetében, a Jelenések 21. és 22. részében minden az Isten városáról szól, az Új Jeruzsálemről, a Bárány menyasszonyáról. Ez a város, amely teljesen szimbolikus, három dologból épül fel: aranyból, amely meg van tisztítva és olyan átlátszó, mint a kristály; drágakő, amely a város alapját képezi, olyan folyamat során alakult ki, hogy hihetetlenül gyönyörűvé lett; és gyöngy, amely fájdalomon keresztül érlelődött a kagyló legpuhább részében, és ebből áll a város tizenkét kapuja. Ez a három az egyedüli építőanyag, és mind a három Krisztusról beszél: Krisztus természetéről, Krisztus szenvedéseiről és Krisztus életéről. Az Ő kikutathatatlan gazdagságáról beszél, amely a miénk.

Az látszik, hogy a város építőanyaga a gyülekezet történelmében az Isten Szellemétől eredő minden mozgalomnak az első generációja alatt jön létre. Ott látunk igazán történni dolgokat, és az Úr ott munkálkodott a legfigyelemreméltóbb módon. A valóság az, hogy azon az első generáción belül ezek az építőanyagok Isten népe együttességén keresztül, a Krisztusban az egymáshoz való kapcsolatukon keresztül jött létre, az együtt maradásuk által, az együtt haladásuk által, az együtt való felépülésük által, az által, hogy tudták, mit jelent győzni Isten kegyelme által és győzni az Ő üdvösségében. Az építőanyagot Isten Szelleme hozza létre az emberi életekben, amely felvitetik a városba. Úgy tűnik, mintha Isten, miután megszerezte ezeket az anyagokat, azt mondaná, „Most hagyhatjuk a dolgot elhalni, a következő generációig. Ugyanezt fogjuk majd tenni egy kicsit később.” De még több építőanyagunk van a város számára.

Tudom, meglep egyeseket, de számomra a gyülekezet történelmének ez a legkielégítőbb szemléletmódja. Különben a gyülekezet történelme csupán egy rettenetes zűrzavar. De én úgy látom, ha a gyülekezet élő, spontán és szerves, ha a Bárány felesége, amely felépülőben van, és az építőanyag, amiből ő felépül, az nem más, mint maga Krisztusnak az élete és természete, akkor kezdem megérteni, hogy Isten Szellemének minden egyes mozgalma kezdetén, Ő valamit elvégez az emberekben, és ez az építőanyag bekerül a városba, és sohasem vész el. Az értéke örökké ott van.

Husz Jánost megégethették a máglyán, de életének értéke a városban van. Watchman Nee mártírhalált szenvedett, de életének értéke bent van a városban. Több ezer keresztyént pusztítottak el az inkvizíció során, de életük értéke bekerült a városba.

További tanulságok

Nem számít, hová tekintünk a gyülekezet történelmében, minden alkalommal, amikor Isten Szelleme megmozdult, visszatért az eredeti irányelvekhez. Mit értünk ez alatt? Hadd mondjam el nektek, hogy mi történt egyszer Lynmouthban. 1952-ben három van négy napos kiadós eső után Exmoorban a vizek majdnem egy méter magasságig megduzzadtak, és hirtelen, ez a nagy vízfal egy éjszaka rázúdult Lynmouthra. Ennek a kis halászfalunak a felét belemosta a vízáradat a tengerbe. Rettenetes katasztrófa volt. Az esetet követő vizsgálatok során kiderítették, hogy kb. 80 évvel korábban a Lyn folyó medrét mesterségesen megváltoztatták. Úgy gondolták, jobb, ha más irányba folyik, ezért az emberek megváltoztatták a folyó medrét. Amikor eljött az árvíz, a folyó automatikusan visszatért eredeti folyómedrébe, és a fél falut belesodorta a tengerbe.

A gyülekezet történelmében, minden alkalommal, amikor Isten Szelleme megmozdult, Isten élete visszatért az eredeti folyómedrébe. Egy idő után, az emberek a folyót ebbe vagy abba az irányba terelték saját intézményi formájuknak megfelelően, de mindig, amikor Isten Szelleme jön, Ő nem oda megy, hanem pontosan visszafolyik eredeti céljához. Egyszer csak az emberek kezdik felfedezni egymást, megtalálni egymást az Úrban.

Ami a Szellem minden megmozdulásában megtalálható:

1. **Krisztus abszolút fősége.** Egy ember, vagy emberek egy csoportja Krisztus teljes fősége alá rendeli magát. Amikor ez megtörténik, óriási mozgalom kezdődik. Mindegy, hogy ez a Reformáció vagy a Puritánok, Quakerek, vagy bármelyik következő mozgalom, azt láthatjuk, hogy mindegyikben ott volt az Úr Jézus Krisztus főségének helyreállítása.
2. **Isten népének egysége.** Az egyik érdekes dolog ezekben a furcsa hangzású nevekben, mint Paulinusok, Bogumilok, Albigensek, Waldensek stb. az, hogy ezeket sohasem ők maguk vették magukra; mások nevezték el őket így. Ők egyszerűen csak az Úr Jézus tanítványai voltak, testvérek voltak. Pl. Wesley könyveinek második kiadásában már ez áll: „Énekek gyűjteménye azon emberek használatára, akiket „Methodistáknak” neveznek.” Ez volt az elhajlás kezdete. A kezdetekben nem volt ilyesmi. Ők magukat egyszerűen csak Isten gyermekeinek nevezték.
3. **Igazi közösség,** egy másik védjegy – osztozás, részvétel, funkcionálás. Az egyik dolog, amin az emberek nem tudták túl tenni magukat a Reformációt megelőző korai kis csoportoknál – főleg a bogumiloknál, a donatistáknál és a montanistáknál – hogy ők

bármelyeknek megengedték a részvételt. A Quakerek összejövetelei olyanok voltak, hogy bárki részt vehetett, Isten Szellemének vezetése alatt. A Testvérek ugyanilyenek voltak, hittek a Szent Szellem szuverenitásában, hogy használhasson bárkit (a nőket nem), ahogyan Isten Szelleme vezette őket.

4. **Jellegét tekintve élő, szerves.** Egy másik jellemző, természetesen az, hogy a gyülekezet élő, szerves. A Szellem mindegyik ilyen megmozdulásában, az első generáció élő, szerves volt. Sok esetben nem voltak képzett szolgálattevők; nem arról van szó, hogy mi elleneznénk ezt, hanem a valóság az, hogy őket Isten képezte és tette alkalmassá a szolgálatra.

Imádkozzunk a Szent Szellem megmozdulásáért a mi generációnkban

Láthattuk a Szent Szellem megmozdulását a gyülekezet történelmében, minden generációban. Nem kellene hát imádkoznunk ezért? Közeledünk a korszak végéhez, ezért nem kellene hát kérnünk, *„Sionért nem hallgatok, és Jeruzsálemért nem nyugszom, míg földerül, mint fényesség az Ő igazsága, és szabadulása, mint a fáklya tündököl.”* (Ézs. 62,1). Az Úr saját szavai ne szolgálhatnak imádságunk alapjául? Miért olyan gyenge az imádságunk? Mert nincs meg a hozzá szükséges alap. De itt van Isten Szava, amire ráállhatunk, és így szólhatunk: „Urunk, ez a te terhed, és mi eszerint imádkozunk, és imádkozni akarunk!”